

РЕШЕНИЕ

№ 5909

гр. София, 10.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 13.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **5612** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 124 от Закона за държавния служител (ЗДСл).

Образувано е във връзка с Решение № 6128 от 08.06.2023 г., постановено от Върховния административен съд по адм.дело № 497/2023 г., отменящо Решение № 6998 от 22.11.2022 г. на АССГ по адм.дело № 9193/2022 г., с което е обявена нищожността на Заповед № 8121К-11333/20.09.2022 г. на Министъра на вътрешните работи за прекратяване служебното правоотношение на И. П. К. от [населено място],[жк], вх.Д, ет.7, ап.7, ЕГН: [ЕГН], от длъжността старши експерт в 02 Сектор "Контрол на договорните отношения" към отдел "Развитие на КИС и проекти" при дирекция "Комуникационни и информационни системи" в МВР на основание чл.107, ал.1, т.6 ЗДСл, и делото е върнато за ново разглеждане жалбата на И. П. К., подадена чрез адв.Ф., срещу същата Заповед № 8121К-11333/20.09.2022 г. на Министъра на вътрешните работи. С решението на ВАС са дадени задължителни указания по прилагане и тълкуване на закона, при новото разглеждане Съдът да обсъди законосъобразността на атакуваната заповед за прекратяване на служебното правоотношение, като обсъди представената едва пред ВАС Заповед № КМ-237/16.09.2022 г. и Заповед № КВ-553/04.08.2022 г., и двете на Министър-председателя на Република България. В депозираната жалба срещу Заповед № 8121К-11333/20.09.2022 г. се излагат твърдения, че оспореният административен акт е незаконосъобразен по съображения за нарушение на материалния закон и

допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и несъответствие с целта на закона. В с.з. жалбоподателката се явява лично и с адв.Ф., която моли Съда да уважи предявената жалба по изложените в нея съображения. Претендира сторените по делото разноски.

Ответникът – Министърът на вътрешните работи, се представлява от гл.юк. П., която моли Съда да отхвърли жалбата като неоснователна. Не претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд-София град приема за установено от фактическа страна следното:

Страните не спорят, че към 20.09.2022 г. жалбоподателката е заемала длъжността ст.експерт в 02 сектор "Контрол на договорните отношения" към отдел "Развитие на КИС и проекти", дирекция "Комуникационни и информационни системи" в МВР.

От административната преписка се установява следното:

И. К. е упражнила правото си на пенсия през 2015 г. на основание чл.69, ал.2 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/. Този факт се установява и от докладна записка рег.№ 5290р-10814/01.07.2022 г. на ВПД Директор на дирекция "Комуникационни и информационни системи" при МВР, съгласно която И. К. е назначена за първи път в МВР на 01.07.1985 г. с Трудов договор № I-119/27.06.1985 г. на длъжност специалист в ЦИОУ, МВР. Последователно е заемала длъжностите: систем-оператор в СИТАУ, гл.технически сътрудник в ДКИАД и ДКИС, мл.специалист в сектор "Логистична дейност", техник телекомуникации в 03 сектор "Контрол на договорните отношения", ст.експерт в ДКИС /л.49/.

След като жалбоподателката е упражнила правото си на пенсия, тя е била назначена на трудово правоотношение в МВР със Заповед № 8121К-9373/09.08.2021 г. на Министъра на вътрешните работи, на длъжността ст.експерт в 01 сектор "Комуникационни системи" към отдел "Комуникационни системи", дирекция "Комуникационни и информационни системи" в МВР, за неопределен срок, със срок на изпитване, считано от 12.08.2021 г. /л.27, л.87/.

Със Заповед № 8121К-3021/28.03.2022 г. на ВПД Административен секретар на МВР, на осн. чл.82, ал.1 ЗДСл, Заповед № 8121з-28/11.01.2022 г. и Заявление рег.№ 5290р-4544/23.03.2022 г., жалбоподателката е преназначена на длъжност ст.експерт в 02 сектор "Контрол на договорните отношения" към отдел "Развитие на КИС и проекти", дирекция "Комуникационни и информационни системи" в МВР /л.34, л.62/.

Със Заповед № 8121К-6251/04.07.2022 г. на ВПД Административен секретар на МВР, на осн. чл.84 ЗДСл, Заповед рег. № 8121з-28/11.01.2022 г. и докладна записка рег.№ 5290р-10814/01.07.2022 г., е наредено И. К. да изпълнява служебните задължения на длъжността Началник на сектор "Координация и административно обслужване" към отдел "Административен", дирекция "Комуникационни и информационни системи" в МВР. Наредено е на основание чл.84, ал.4 ЗДСл на жалбоподателката да се изплаща заедно със заплатата за заеманата от нея длъжност и 50 на сто от минималния размер на основната заплата за длъжността Началник на сектор "Координация и административно обслужване" към отдел "Административен", дирекция "Комуникационни и информационни системи" в МВР /л.43, л.49/.

От Справка за наличието на упражнено право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от 20.09.2022 г. на ТП С.-град е установено, че И. К. е активен пенсионер, получава лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, с начална дата на пенсията –

15.08.2015 г. /л.33/.

В тази връзка Министерът на вътрешните работи е издал Предизвестие рег.№ 8121з-19233/20.09.2022 г. до И. К., с което същата е уведомена, че на основание чл.106, ал.1 ЗДСл след изтичане на едномесечен срок служебното ѝ правоотношение се прекратява поради придобито и упражнено правно на пенсия. Предизвестието е връчено лично на жалбоподателката на 20.09.2022 г. /л.40/.

С обжалваната Заповед № 8121К-11333/20.09.2022 г. на Министъра на вътрешните работи на основание чл.106, ал.1, т.6 ЗДСл е прекратено служебното правоотношение на И. К., старши експерт в 02 сектор "Контрол на договорните отношения" към отдел "Развитие на КИС и проекти", дирекция "Комуникационни и информационни системи" в МВР. Като фактическо основание е посочено, че служебното правоотношение е възникнало след като назначеният държавен служител е придобил и упражнил правото си на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 20.09.2022 г. Със заповедта е определено на служителя да се изплатят полагащите се обезщетения, както и обезщетение за неспазен срок на предизвестие. Заповедта е връчена на жалбоподателката лично, срещу подпис на 20.09.2022 г. /л.39/.

Оспорената заповед е подписана от М. Д.-Б. – Заместник-министър на МВР на основание Заповед за заместване № 8121з-1204/16.09.2022 г. на Министъра на вътрешните работи за времето на отсъствието на Министъра на вътрешните работи, считано от 19.09.2022 г. до 20.09.2022 г. включително. Определено е М. Д.-Б. – Заместник-министър на МВР, да замества министъра, като на същата са възложени функции по общото и непосредствено ръководство на МВР. Представени са Заповед № КВ-553/04.08.2022 г. на Министър-председателя на РБългария, с която М. И. Д.-Б. е назначена за Заместник-министър на вътрешните работи, считано от датата на встъпване в длъжност; и Заповед № КМ-237/16.09.2022 г. на Министър-председателя на РБългария, с която И. Д., Министър на вътрешните работи, е командирован за два дни в Република С. и в Б. и Х., Б. и С., считано от 19.09.2022 г. /адм.дело № 497/2023 г. на ВАС, л.7/.

По делото беше приета като писмено доказателство представената от ответника Заповед № 8121з-970/04.08.2022 г. на Министъра на вътрешните работи /л.14/.

При така установената фактическа обстановка Съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна, доколкото актът засяга нейната правна сфера, насочена е срещу административен акт, подлежащ на съдебен контрол. Заповедта е връчена срещу подпис на И. П. К. на 20.09.2022 г., жалбата е депозирана до АССГ на 28.09.2022 г., видно от поставения върху същата вх.№ 34364, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съдът намира жалбата за неоснователна по следните съображения:

Оспорената заповед е издадена и подписана от М. Д.-Б. – Заместник-министър на МВР на основание Заповед за заместване № 8121з-1204/16.09.2022 г. на Министъра на вътрешните работи за времето на отсъствието на министъра, считано от 19.09.2022 г. до 20.09.2022 г., включително. С тази заповед е определено М. Д.-Б. да замества И. Д., като на същата са възложени функции по общото и непосредствено ръководство на МВР. Заповедта за заместване е служебно известна заповед на съдебния състав, предвид наличието ѝ по адм.дело № 9715/2022 г., по описа на АССГ, настоящия 42-ри състав. По делото се съдържат още Заповед № КВ-553/04.08.2022 г. на

Министър-председателя, с която М. И. Д.-Б. е назначена на длъжността Заместник-министър на вътрешните работи, считано от датата на встъпване в длъжност; и Заповед № КМ-237/16.09.2022 г. на Министър-председателя, с която И. Д., Министър на вътрешните работи, е командирован за два дни в Република С. и в Б. и Х., Б. и С., считано от 19.09.2022 г. /адм.дело № 497/2023 г. на ВАС, л.7/.

Съдът намира, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в рамките на правомощията, предоставени му със заповедта за заместване, издадена от министъра на вътрешните работи. Съдът намира за неоснователни релевираните доводи за нищожност в жалбата, че възложените "функции по общо и непосредствено ръководство на МВР" на Заместник-министър М. Д.-Б. не включват функциите на министъра като орган по назначаване, за които се твърди, че са изключително негово правомощие. Разпоредбата на чл.34, ал.2 ЗМВР определя реда, по който министърът при отсъствие може да възлага правомощията си на свой заместник. Именно в тази хипотеза е издадена и заповедта, с която е оправомощена зам. министър М. Д.-Б.. Според тълкуването в ТР № 4/22.04.2004 г. по адм.дело № 4/2002 г. на ОСС на ВАС, за разлика от делегирането на правомощия /чл.35, ал.1 ЗМВР/, при заместването за определен период необходимостта от непрекъснато функциониране на административния орган предполага заместващия да изпълнява в пълен обем правомощията на замествания. В конкретния случай в заповедта не са визирани изрично ограничения във функционалните задължения на министъра по чл.34, ал.1 ЗМВР, а позитивната материално-правна уредба не регламентира изключителни правомощия на министъра, които не могат да бъдат възлагани на неговите заместници по реда на чл.34, ал.2 ЗМВР.

Заповедта е издадена в предвидената от закона форма, а съдържанието ѝ формално отговаря на изискванията на чл.108, ал.1 ЗДСл. Процедурата по връчване на заповедта не е част от включените от законодателя действия в процеса на издаването ѝ, поради което възражението на процесуалния представител на жалбоподателката, че заповедта е връчена в края на работния ден не е релевантно по отношение на нейната законосъобразност.

Жалбоподателката е назначена за първи път в МВР на 01.07.1985 г., като на 15.08.2015 г. е упражнила правото си на пенсия при условията на чл.69, ал.2 КСО. Нормата на чл.69, ал.2, т.1 КСО /в приложимата редакция ДВ, бр.70 от 2013 г., в сила от 09.08.2013 г./, определя, че държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за специалните разузнавателни средства и по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, държавните служители по чл. 11 от Закона за пощенските услуги, държавните служители, осъществяващи дейността по охрана на съдебната власт по чл.391 от Закона за съдебната власт, следователите и младши следователите при освобождаване от служба придобиват право на пенсия независимо от възрастта им и при осигурителен стаж, както следва: до 31 декември 2011 г. - 25 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони, по Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" и като военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България или като следователи и младши следователи.

След като е упражнила правото си на пенсия по реда на чл.69, ал.2 КСО, жалбоподателката е назначена по служебно правоотношение като държавен служител в МВР, считано от 12.08.2021 г., със Заповед № 8121К-9373/09.08.2021 г. на основание

чл.9, чл.10д, ал.4 и чл.12 ЗДСл във връзка с проведен конкурс за длъжността, обявен със Заповед № 8121к-7543/16.06.2021 г. на Министър на вътрешните работи и Заявление рег.№ 529000-3407/30.07.2021 г. /л.87/.

Нормата на чл.106, ал.1, т.6 ЗДСл определя, че органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение с едномесечно предизвестие, когато служебното правоотношение е възникнало след като назначеният държавен служител е придобил и упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст, включително когато е упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл.68а КСО.

Безспорно е, че оспорващата е държавен служител в МВР по смисъла на чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, поради което на основание чл.142, ал.4 от закона статутът ѝ на държавен служител по ал.1, т.2 се урежда със ЗДСл и с чл.56, чл.151, ал.1 и 7, чл.156, ал.4, чл.181, ал.3, чл.182, чл.185, ал.1, чл.186а, чл.190, ал.2, чл.191 и 233 ЗМВР. При изчерпателна регламентация на правното положение на държавните служители, отклонения от тази уредба се допускат само с изрична правна норма.

Държавните служители в МВР изпълняват служба на държавата и техният правен статус, както на всеки държавен служител, се определя от волята на държавата, обективизирана в актове на публичното право и в частност на административното. Държавен служител е конституционно понятие. Правилото на чл.116, ал.1 от Конституцията определя държавните служители като изпълнители на волята и интересите на нацията. В чл.2, ал.1 ЗДСЛ е дадена легална дефиниция на понятието "държавен служител", а именно това е лице, което по силата на административен акт за назначаване заема платена щатна длъжност в държавната администрация и подпомага органа на държавна власт при осъществяване на неговите правомощия. Обстоятелството, че правният статус на държавните служители по чл.142, ал.1, т.1 ЗМВР е регламентиран в специалния закон, не означава, че по същността си те са някаква категория служители на държавата извън останалите, които изпълняват държавна служба. Държавните служители в МВР са част от конституционното понятие "държавен служител". /ТР № 2/26.02.2014 година на ОС на ВАС/. Длъжностите, които се заемат от държавните служители, се определят в Единен класификатор на длъжностите в администрацията, който се приема от Министерския съвет и се обнародва в "Държавен вестник."

Легална дефиниция на понятието "длъжност в администрацията" се съдържа в чл.2, ал.1 от Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията, според която "длъжност в администрацията е нормативно определена позиция, която се заема по служебно или по трудово правоотношение, включително по правоотношение, възникнало на основание на Закона за Министерството на вътрешните работи, на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, на Закона за изпълнение на наказанията или на Закона за дипломатическата служба, въз основа на определени изисквания и критерии, свързана е с конкретен вид дейност на лицето, което я заема и се изразява в система от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностна характеристика". От своя страна ЗДСл не дава легална дефиниция на понятието "държавна служба". Такава дефиниция липсва и в действащото законодателство, поради което тя се извежда от теорията. Държавната служба е трайно изградена институция, осигуряваща постоянното и непрекъснато функциониране на държавния апарат за реализиране на държавни цели и задачи. Държавна служба съществува не само при държавните административни органи, но

при другите органи, осъществяващи държавни функции. Държавната служба не е непосредствено свързана с производството на материални ценности, тя не е материално-производствена дейност, но тя може да бъде дейност по подготвяне на условията за осъществяване на материално производство.

Държавната служба е институция на държавата и има за основно предназначение да реализира държавната политика, държавните интереси, както и обществения интерес, представен в държавната политика. Функционирането на държавната служба е свързано с упражняването на държавна власт и при осъществяването ѝ винаги се действа от името на държавата, и затова държавната служба е израз на държавно-властнически правомощия, и нейното нормално функциониране се гарантира от държавната власт, като при нужда за целите на изпълнение на задачите на държавната служба може да се прибегне и до държавна принуда. Държавната служба се осъществява на основата на правото - тя е правно регламентирана и представлява система от правни норми, общи и специални, които уреждат принципите и правилата на осъществяване на държавната служба, правата и задълженията на държавните служители, отговорността и зависимостта между функционирането на държавната служба в различните държавни органи и звена. В обобщение - държавната служба е изградена с цел да се организира постоянното осъществяване на функциите на държавата. Държавната служба е правно регламентирана, свързана с упражняването на държавната власт, дейност за осигуряване на трайното и непрекъсваемо функциониране на държавния апарат. Тя е административно-правен институт.

Понятието "държавна служба" е дефинирано и в Решение № 5/1993 на КС, където се сочи, че най-общо "държавната служба е дейност по осъществяване на функциите на държавата. Тази дейност се извършва от името на държавата и за реализиране правомощията на предвидените в Конституцията нейни органи. За нея се предвижда и обикновено се получава възнаграждение. Това не е дейност, непосредствено свързана с производството на материални ценности. Този най-общ смисъл на понятието "държавна служба" обаче не изключва и особеностите, с които то се употребява в Конституцията и които то придобива в зависимост от конкретното си систематично място и от съответния правен институт, с който е пряко свързано".

В случая спорът касае приложимата разпоредба на КСО, съобразно която следва да бъдат преценени предпоставките за придобито и упражнено право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от страна на жалбоподателката. Според становището на нейния процесуален представител, като държавен служител в системата на МВР спрямо нея следва да бъде приложена общата норма на чл.68 КСО, а не както твърди ответника в приложените писмени бележки – специалният ред, предвиден в нормата на чл.69, ал.2 КСО. В този смисъл не е спорно, че към момента на издаване на заповедта жалбоподателката не е отговаряла на критерия за възраст, предвиден в чл.68 КСО – възраст 60 години и 10 месеца и 35 години и 2 месеца – осигурителен стаж.

Съдът намира, че за да бъде приложена нормата на чл.10б, ал.1, т.б ЗДСл, следва да е възникнало и упражнено право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Тази норма обхваща и частния случай на пенсиониране, уреден в нормата на чл.69, ал.2 КСО /ДВ, бр. 70 от 2013 г., в сила от 09.08.2013 г./, съгласно която държавните служители по ЗМВР придобиват право на пенсия независимо от възрастта им и при осигурителен стаж до 31 декември 2011 г. - 25 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочения закон.

В случая по делото се установи въз основа на представената Справка за наличие на упражнено право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от ТП на НОИ С., жалбоподателката получава пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 15.08.2015 г., следователно тя е придобила и упражнила правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст, което е станало преди назначаването ѝ на държавна служба през 2021 г. Към този момент не е имало ограничение за възрастта, като е поставено изискване единствено за

наличието на осигурителен стаж 25 години, от които две трети да е като държавен служител по ЗМВР. В този смисъл са неоснователни възраженията на оспорващата, че поради липсата на необходимата възраст не е придобила право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. В допълнение следва да се отбележи, че оспорващата е била на възраст от 51 години към момента на придобиване правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст, когато е действала нормата на чл.68, ал.2, т.1 КСО, изменена впоследствие с ДВ, бр.61 от 11.08.2015 г., в сила от 01.01.2016 г. С указаната промяна на чл.68, ал.2 КСО е определено, че държавните служители по ЗМВР, ЗСРС и по ЗИНЗС, държавните служители по чл.11 ЗПУ, държавните служители, осъществяващи дейността по охрана на съдебната власт по чл.391 ЗСВ, следователите и младши следователите придобиват право на пенсия при навършване на възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони, по ЗДАНС и като военнослужещи по ЗОВСРБ или като следователи и младши следователи. Следователно жалбоподателката е упражнила правото си на пенсия при действащата редакция на чл.68, ал.2, т.1 КСО /ДВ, бр.70 от 2013 г., в сила от 09.08.2013 г./, и същата не попада в обхвата на актуалната редакция на нормата, изменена с ДВ, бр.61 от 11.08.2015 г., в сила от 01.01.2016 г. С оглед приложимата редакция на чл.69, ал.2, т.1 КСО, актуална към датата на издаване на заповедта, е налице изискването лицето да е придобило и упражнило правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст, без законодателят да е визирал единствено основния състав на чл.68 КСО за това. Доколкото правата на лицата по чл.69 КСО са свързани с правото му да получи именно пенсия за осигурителен стаж и възраст, но при облекчени условия, Съдът намира, че в случая е изпълнен фактическият състав на чл.106, ал.1, т.6 ЗДСл и оспорващата не попада в хипотезата по чл.68 КСО.

Оспорената заповед е съобразена и с целта на закона, която дава възможност на органа по назначаването едностранно с предизвестие да прекрати служебното правоотношение. Изцяло на органа е преценката дали да се възползва от възможността за едностранно прекратяване на служебното правоотношение при наличието на условията за това. Ирелевантен за спора е начинът на справяне с работата и дългогодишният стаж на оспорващата в МВР.

Ето защо жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

В настоящото съдебно производство, както и в производството по адм.дело № 9193/2022 г. на АССГ и адм.дело № 497/2023 г. на ВАС ответникът не е претендирал юрисконсултско възнаграждение, поради което Съдът не дължи произнасяне.

Така мотивиран, Административен съд-София град,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. П. К. от [населено място],[жк], вх.Д, ет.7, ап.7, ЕГН: [ЕГН], подадена чрез адв.Ф., срещу Заповед № 8121К-11333/20.09.2022 г. на Министъра на вътрешните работи, с която е прекратено служебното правоотношение на оспорващата от длъжността старши експерт в 02 сектор "Контрол на договорните отношения" към отдел "Развитие на КИС и проекти", дирекция "Комуникационни и информационни системи" в Министерство на вътрешните работи.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: